تماشا

زندگی مسالمت‌آمیز با لك‌لك‌ها در گچساران

لك‌لك‌ها پرندگانی مهاجرند و تاب یکجانشینی ندارند، اما میزبان که خوب باشد و زندگی در کنارش حس آرامش و امنیت بدهد، لك‌لك‌های مهاجر را هم یکجانشین می‌کند، مثل لك‌لك‌های مهاجری که هرسال مهمان تالاب‌ها و برکه‌های گچساران می‌شدند و از چند دهه پیش تاکنون در این شهرستانِ استان کهگیلویه و بویراحمد مانده‌اند و زندگی ثابت در این شهرستان خوش آب و هوا را به مهاجرت و رفت و آمدهای خسته‌کننده هرساله به سیبری ترجیح داده‌اند. این لك‌لك‌ها بیش از ۳۰ سال است که روی یك دکل برق در کنار تصفیه خانه آب در منطقه خیرآباد از توابع گچساران سکونت دارند. هر سال دو یا سه تخم می‌گذارند و جوجه‌های آنها نیز در همین لانه بزرگ می‌شوند. تماشای تصاویر زیبای لك‌لك‌ها، لانه‌سازی و زادو ولد و جوجه‌پروری‌شان مدت‌هاست که به یکی از جاذبه‌های گردشگری گچساران تبدیل شده و حالِ شهروندان این شهر و مسافران و گردشگرانی که از جاده ارتباطی گچساران به خیرآباد عبور می‌کنند را خوب می‌کند.

مدیرکل حفاظت از محیط‌زیست کهگیلویه و بویراحمد به ایرنا گفته امنیت و تأمین غذای مورد نیاز لك‌لك‌ها از رودخانه خیرآباد، مهم‌ترین دلایل یکجانشین شدن این پرندگان است. از سال ۱۳۶۷ تاکنون که این پرندگان در گچساران سکونت می‌کنند مردم و اهالی مزاحمتی برای لك‌لك‌ها ایجاد نکرده‌اند.

بارش‌های سیلابی، یاقوت‌های سرخ سیستان و بلوچستان را احیا کرد

ظاهرا پس از پشت سرگذاشتن روزهای سخت سیلابی در کشور و پیامدهای تلخش (که البته همچنان در برخی مناطق به قوت خود باقی است)، حالا می‌شود اتفاقات خوبی را نظاره کرد که حاصل آن بارش‌های سیل آساست. مثل اتفاقی که برای تاکستان‌های شمال سیستان و بلوچستان رخ داده و پس از یك دوره خشکسالی امسال ثمر داده‌اند. موسوی، مدیر جهاد کشاورزی زابل به ایسنا می‌گوید: انگور یاقوتی تاکستان‌های شمال سیستان و بلوچستان یکی از مهم‌ترین محصولات باغی این منطقه و زودرس‌ترین انگور کشور است.

تاکستان‌های انگور یاقوتی پس از سه سال ثمر می‌دهد و ارزش افزوده خوبی هم دارد. انگورهای شمال سیستان و بلوچستان، بیش از ده نوع است و ۸۵ درصد از ۲۰۰۰ هکتار باغ انگور در این منطقه انگور یاقوتی است.

برداشت انگور یاقوتی در این منطقه از اوایل خرداد آغاز شده و پیش بینی می‌شود امسال ۱۷ هزار تن انگور از این منطقه برداشت و روانه بازار مصرف شود.

شهرها و روستاهای جهانی صنایع دستی کشورمان هنوز با استانداردهای جهانی شدن کیلومترها فاصله دارند

پز «جهانی» با جیب خالی

مینا مولایی

ایران

اسم هشت شهر و دو روستای کشورمان در فهرست بلندبالای شورای جهانی صنایع‌دستی ثبت شده است؛ از کلانشهرهایی مثل اصفهان، مشهد و تبریز گرفته تا شهرهای کوچك‌تری مثل مریوان، سیرجان، لالجین، آباده، میبد و البته دو روستایی که حالا با جهانی شدن، اسم استانشان را تحت‌الشعاع قرار داده‌اند، یعنی کلپورگان سیستان و بلوچستان و خراشاد خراسان جنوبی! شهرها و روستاهایی که به‌واسطه صنایع‌دستی بومی شان نه فقط در کشورمان، که در دنیا مشهورند و آن‌طور که پویا محمودیان، معاون صنایع‌دستی و هنرهای سنتی سازمان میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری می‌گوید نگاه‌ها را به صنایع‌دستی ایران جلب کرده‌اند؛ نگاهی که قرار است با خودش رونق اقتصادی بیاورد و کرور کرور گردشگر و موج موج آبادانی؛ انتظاری که از همان روز اول و از همان زمانی که صفت پرطمطراق «جهانی» به اسم این شهرها و روستاها اضافه شده ته دل ساکنان این مناطق و هنرمندان صنایع‌دستی‌شان و نویدبخش روزهای خوب و آینده‌ای روشن‌تر برایشان بوده! رویایی که شاید در ذهن اهالی شهرهای کوچك‌تر پررنگ‌تر از اصفهان و مشهد و تبریزی بوده که حال و روزشان بدون اضافه شدن اسم شان به فهرست شورای جهانی صنایع‌دستی هم خوب است. بهانه‌ای که باعث می‌شود پای صحبت‌های چند هنرمند و فعال صنایع‌دستی در این شهرها و روستاهای جهانی کشورمان بنشینیم و این بار از زاویه نگاه آنها به جهانی شدن شهر و روستایشان نگاه کنیم.

امروز، ۱۰ ژوئن مصادف با ۲۰ خرداد روز جهانی صنایع‌دستی است. به مناسبت این روز سری زدیم به شهرها و روستاهایی که به‌واسطه صنایع‌دستی‌شان ثبت جهانی شده‌اند

آباده فقط در سربرگ نامه‌ها جهانی شده

آذر سال گذشته، نام آباده این شهر شمالی استان فارس که قدمتش به هزاره اول پیش از میلاد برمی‌گردد به‌واسطه هنر بومی و اصیل منبت، در شورای جهانی صنایع‌دستی ثبت شد. آباده از همان زمان شد یك شهر جهانی و لابد همه آنهایی که آن موقع خبر جهانی شدنش را خواندند، انتظار داشتند با ورق خوردن صفحات تقویم، با آباده‌ای آبادتر روبه رو شوند. سیدرضا حسینی، هنرمند جوان منبت کار و مسؤول دبیرخانه آباده شهرجهانی منبت به ما می‌گوید هنوز پای این آبادانی به آباده نرسیده و تنها ارمغان جهانی شدن برای این شهر، فعلا نگاه مثبت مردم به این هنر بوده؛ حسینی در توضیح بیشتر می‌گوید: الان مردم با یك عِرق بیشتری و یك جور وطن پرستی خاص تری به منبت آباده نگاه می‌کنند و قبلا این نگاه وجود نداشت. اما در مجموع در این چندماه هنوز هیچ اتفاق خاصی از طرف مسؤولانی که باید سکاندار اتفاقات مثبت در آباده باشند، رخ نداده است. این هنرمند منبت کار که با یك نشان جغرافیای بین‌المللی، یك نشان جغرافیای ملی و ثبت منبت آباده در فهرست میراث ناملموس، یکی از افراد فعال و پیگیر در پرونده جهانی شدن منبت آباده بوده ادامه می‌دهد: البته ما انتظار معجزه نداریم، اما حداقل کاری که در این چندماه می‌توانستند انجام بدهند این بود که اسم آباده وارد نقشه‌های گردشگری بشود یا حداقل تبلیغات استانی به صورت رسانه‌ای، فضای مجازی

یا سایت بالاتر برود اما متاسفانه این اتفاق‌ها نیفتاده چون مسؤولان دغدغه این موضوع را ندارند.

گلایه‌های این هنرمند منبت کار، به جای خالی گردشگرهای داخلی و خارجی ای می‌رسد که انتظار می‌رفت جهانی شدن با خودش برای آباده به ارمغان بیاورد. همین گلایه باعث می‌شود حسینی بگوید: اسم آباده فقط در سربرگ نامه‌های اداری شهر جهانی منبت شده است و در عمل اتفاقی نیفتاده!

جهانی شدن، دکل اینترنت را به کلپورگان آورد

۳۰ ماه از روزی که جشن جهانی شدن کلپورگان با حضور مسؤولان داخلی و نمایندگان شورای جهانی صنایع‌دستی برگزار شد، می‌گذرد.

از روزی که خیلی‌ها کلپورگان را به‌واسطه یك عنوان خاص شناختند؛ اولین موزه زنده سفال ایران، روستایی محروم که فقط ۷۰ کیلومتر با مرز پاکستان فاصله دارد. کلپورگانِ امروز اما چهره‌ای متفاوت تر با آن روزها دارد. این را نوید دهواری، یکی از فعالان صنایع‌دستی روستای کلپورگان به ما می‌گوید: قبل از این‌که روستای ما ثبت جهانی بشود، مسؤولان شناخت کمتری از آن داشتند، کسی از بالا آن را نمی‌شناخت و ارزش سفال ما فقط در داخل استان مطرح بود، اما از وقتی ثبت جهانی شدیم به خاطر این‌که تبلیغات بیشتری انجام شد، بازدیدها هم بیشتر شد و اتفاق‌های مثبتی افتاد. یك پای اتفاق‌های مثبتی که این فعال صنایع‌دستی در کلپورگان از آنها یاد می‌کند به آبادانی روستا می‌رسد، به دکل اینترنتی که تا قبل از جهانی شدن وجود نداشت و درست بعد از آن، در روستا نصب شد. به جدول کشی خیابان‌ها و آسفالت معابر اصلی و بهبود وضعیت ظاهری روستا. دهواری اما از انتظار اهالی روستای کلپورگان می‌گوید، از این‌که آنها هنوز چشم انتظار حمایت دولت هستند، این‌که مثل روزهای قبل از جهانی شدن، دولت هم در خرید و فروش محصولات تولید شده آنها نقشی داشته باشد و فرآیند بازاریابی را به خود هنرمندها واگذار نکند.

گلایه بعدی دهواری به بحث بیمه می‌رسد، دغدغه مشترك بسیاری از هنرمندان صنایع‌دستی. دهواری با اشاره به این موضوع می‌گوید: «وقتی سفال روستای کلپورگان ثبت جهانی شد همه ما احساس کردیم در وضعیت بیمه سفالگرهای ما تغییری به‌وجود می‌آید، اما این اتفاق نیفتاد. الان از هر صد صنعتگر و هنرمند کلپورگانی ۲۰ نفر هم بیمه نیستند، هزینه بیمه هم برای آنها که بیمه هستند بالاست و خیلی‌ها از عهده‌اش برنمی‌آیند.» و این یعنی جهانی شدن انگار برای اهالی روستای کلپورگان، هم رونق داشته و هم نداشته!

چشم‌انداز جهانی شدن برای میبد مثبت بوده

آذر سال ۹۷ برای اهالی میبد یزد هم با یك خبر خوش همراه بود؛ جهانی شدن این شهر به‌واسطه یك هنر قدیمی یعنی زیلوبافی. اتفاقی که باعث شد پای ارزیابان شورای جهانی صنایع‌دستی به میبد برسد و با بازدید آنها از ظرفیت‌های این شهرستان، در نهایت رای مثبت به ثبت شدن اسم میبد به عنوان شهر جهانی زیلو داده شود. اتفاقی که در این چندماه گذشته برای اهالی این شهرستان، بی‌فایده هم نبوده. این را عبدالکریم غنی‌پور، یکی از هنرمندان قدیمی زیلوبافی به ما می‌گوید. غنی پور که سابقه ۴۰ سال فعالیت در عرصه زیلوبافی را در کارنامه فعالیت‌های هنری اش دارد و مسؤول تعاونی زیلوبافان میبد هم است در توضیح بیشتر می‌گوید: بعد از جهانی شدن، جشنواره‌ها و نمایشگاه‌های بیشتری در شهر برگزار شده، یك خوشه زیلو تشکیل شده که درحقیقت بانك اطلاعاتی زیلوبافان است و بودجه‌ای هم برای برگزاری جشنواره‌ها درنظر گرفته شده که در مجموع حرکت‌های مثبتی برای این چندماه است.

به اینها، رفت و آمد بیشتر گردشگرها و آمار فروش قابل قبول را هم اضافه کنیم، به نظر می‌رسد که چشم‌انداز جهانی شدن، تا اینجای کار برای میبدی‌ها بد نبوده؛ با این حال غنی‌پور به ما می‌گوید: مشکل بیمه ما هنوز پابرجاست، تا حالا که راهکارشان این بوده که بیمه عشایری بشویم اما بیمه عشایری دفترچه بیمه ندارد و کسی از آن استقبال نمی‌کند. به خاطر همین از وقتی ثبت جهانی شده‌ایم، دوباره بحث بیمه را در مجلس پیگیری کرده‌ایم تا همان‌طور که دولت به قالیباف‌ها در بحث بیمه قالیبافی کمك کرد، به ما هم کمك کند.

گلایه‌های این هنرمند قدیمی زیلوبافی به یك انتقاد ریز از نگاه مسؤولان رده بالای کشور به زیلو می‌رسد و غنی‌پور می‌گوید: «الان کل زیلوهای حسینیه امام خمینی که رهبری در آنجا حضور دارند و کل زیلوهای جماران برای ماست. اگر مدیران و مسؤولان ما هم حداقل در این زمینه از رهبری تاسی می‌کردند، وضع زیلو بهتر از این بود. اما متاسفانه مدیران و مسؤولان ما فقط وقتی به دیدار رهبری می‌روند روی زیلو می‌نشینند و خارج از محضر ایشان، ساده‌زیستی را فراموش می‌کنند.

خراشادی‌ها منتظر بودجه و اعتبار

با این‌که آذر سال گذشته اسم روستای خراشاد به فهرست اسامی شورای جهانی صنایع‌دستی اضافه شد اما جشن این ثبت جهانی چند روز دیگر در این روستا برگزار می‌شود؛ روستایی در دل استان خراسان جنوبی که صنعت پارچه‌بافی‌اش قدمتی ۳۰۰ ساله دارد و بعد از گذشت سه قرن در این روستا هنوز پابرجاست؛ اتفاقی که باعث شده در همین مدت کم آمار متقاضیان خرید حوله‌های تولیدی این روستا بیشتر شود و کمتر حوله‌ای روی دست فروشنده‌اش بماند. این راهم فاطمه ذاکریان مدیرعامل شرکت تعاونی روستایی زنان خراشاد بیرجند به ما می‌گوید. او که یکی از فعالان هنر توبافی در روستای خراشاد است ادامه می‌دهد: روال این اتفاق‌های مثبت از وقتی که روستای خراشاد ثبت ملی شد شروع شد و خوشبختانه بعد از ثبت جهانی اش ادامه پیدا کرد.

ذاکریان برای ما از جمع بازاری که در این روستا راه افتاده شاهد می‌آورد و می‌گوید: از وقتی که اینجا ثبت ملی شد هر جمعه زنان روستا تولیدات‌شان را می‌آورند در این جمعه بازار عرضه می‌کنند و این فقط شامل حوله‌هایی که می‌بافند نمی‌شود بلکه همه محصولات خانگی‌شان را از زرشك و توت خشك و آلو گرفته تا شیرینی‌های خانگی را برای فروش می‌آورند و از نظر اقتصادی واقعا به نفع اهالی روستا بوده است.

بجز رونق اقتصادی، ذاکریان به رونق گردشگری

و فعالیت بومگردی‌ها در این روستای قدیمی هم اشاره می‌کند و می‌گوید: به‌واسطه تبلیغاتی که انجام گرفته، آمد و شدها به روستای ما بیشتر شده و تعداد خانه‌های بوم‌گردی روستا از دوتا در اینده‌ای نزدیك به پنج تا می‌رسد تا جوابگوی تعداد گردشگرهایی که به اینجا می‌آیند، باشد. با وجود این، ذاکریان از یك کمبود اعتبارات در نظر گرفته شده برای روستایشان گلایه دارد. گلایه‌ای که چند وقت پیش در مهمانی افطار رئیس جمهور هم مطرح کرده و درباره‌اش می‌گوید: در دیداری که به آقای روحانی داشتم از ایشان تقاضا کردم به اهالی روستای ما کمك کند تا صنعت رنگرزی گیاهی را با توجه به درخواست‌های جهانی‌ای که دارد، فعال کنیم. گفتم که ما برای راه‌اندازی این صنعت رنگرزی درتوبافی احتیاج به حمایت دولت داریم و ایشان هم قول‌هایی دادند که امیدواریم اتفاق بیفتد اما در مجموع تا حالا اعتبار خاصی به واسطه جهانی شدن، برایمان در نظر گرفته نشده است.

سیرجان جهانی شد اما...

وقتی اسم سیرجان به‌واسطه گلیمش در شهریور ۹۶ ثبت جهانی شد، رسانه‌ها نوشتند، این جهانی شدن مزد زحمات مردان کویر است، اما قدرت روح الامینی یکی از فعالان هنر گلیم بافی در سیرجان به ما می‌گوید که مزد این زحمت هنوز داده نشده است. وی می‌گوید: در کل نتیجه جهانی شدن به این زودی‌ها مشخص نمی‌شود اینجاهم فقط اسمش ثبت شده و هنوز ما تبلیغات خاصی برایش ندیده‌ایم. در شهر هم نه تجهیزاتی داده شده نه امکاناتی اضافه شده و همه‌چیز همان طور است که بود و متاسفانه با این‌که گلیم سیرجان جهانی شده اما با این وضعیت تورم و گران شدن مواد اولیه، ما نه تنها افزایش تولید نداشتیم بلکه افت تولید هم داشتیم.

طراح: بیژن گورانی

جدول شماره ۵۴۰۱

جدول عادی

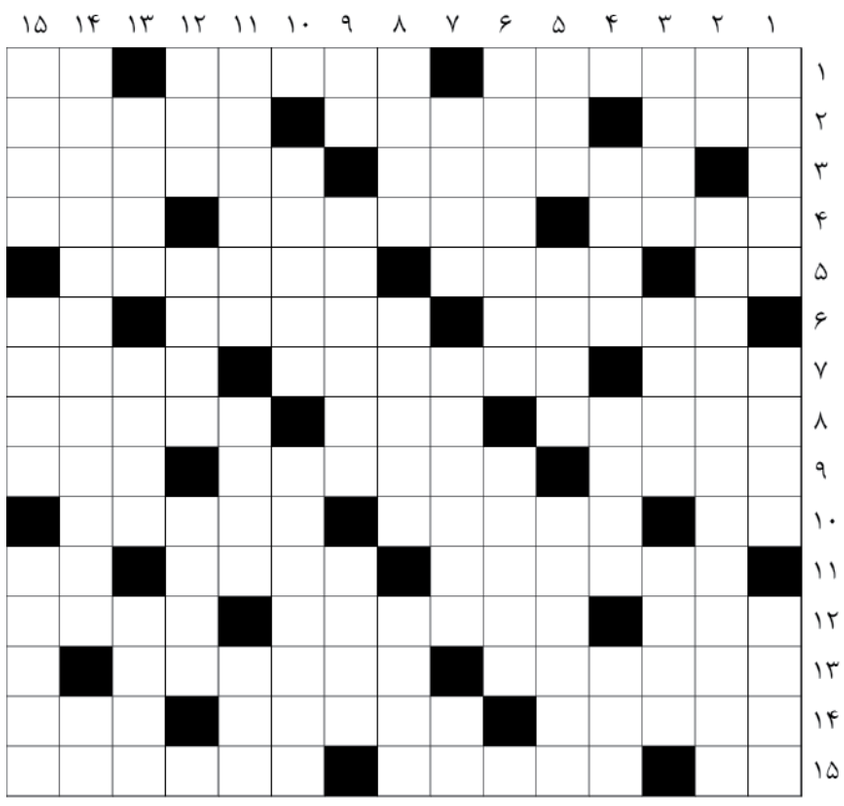

افقی: ۱) دستگاه تعیین جهت وزش باد - قطع عملیات جنگی - طرف ۲) غذای تزریقی - ا...اکبر گفتن - پافشاری کردن ۳) داستانی نوشته بزرگ علوی - میوه اشتهاآور ۴) همسایه الجزایر و موریتانی - پسر رستم در شاهنامه - چشم‌چران ۵) دست شکسته! - هفتمین ماه سریانی - سخنان ناراست ۶) غده سرطانی - نوعی بیسکویت ساده - مادر عرب ۷) ویژه - ساکنان بهشت - شهری در گیلان ۸ - توبه کردن - ضایعه دهانی - وقار و سنگینی ۹) تلاش - از تیم‌های فوتبال باشگاهی ایتالیا - تکلیف مدرسه ۱۰) کلاه الف - دستور زبان خارجی - ارفاق ۱۱) تبعیدگاه ناپلئون - بگو مگو - تنها ۱۲) اجاره‌بها - آلبومی با آواز سالار عقیلی - شوکت ۱۳) ناچاری - معادل فارسی فلاسك ۱۴) بازداشت کردن - شهری در آذربایجان غربی - متکدی ۱۵) روز گذشته - ستایش شده - پرتو افکندن.

عمودی: ۱) فرکانس - نگین انگشتر - قطب منفی باتری ۲) R - آرامگاه امام رضا(ع) در مشهد ۳) اسبابی در باشگاه پرورش اندام - رسیدن به معشوق - سخنران ۴) هر بخش یك مجموعه - نوعی نان حجیم - نخ تابیده ۵) شیوه و روش - غیردائمی - رویکرد ۶) دانشگاه معروف انگلستان - تیر چوبی سقف ۷) آشکار - پیر و مسن - آب بند ۸) اشاره - سرخوش و سرحال - کیسه پول قدیمی ۹) نشانه صفت تفضیلی - مسابقه دو در مسیر طولانی - یکی از سه حالت ماده ۱۰) پایه‌ها - تذکره ۱۱) نویسنده فرانسوی رمان بابا گوریو - پناهگاه - دومین حرف الفبای یونانی ۱۲) علت - چند ذره - فرمانده گله گرگ‌ها ۱۳) رهسپار - پناهگاه - آغشته به رنگ ۱۴) از رشته‌های ورزشی معلولان - حیوان وحشی ۱۵) رمزها - از مباحث ریاضی - آسمان.

جدول ویژه

افقی: ۱) نردبان - سرشار - ضمیری عربی ۲) شرط دوستی - از پیامبران بنی اسرائیل - شبه جزیره‌ای نزدیك سیبری ۳) کلیسای تاریخی پاریس - جاداد ۴) زیبارو - دریاچه‌ای در فارس - از اجزای ترمز ۵) یازده - خودخواهی - رمانی نوشته ایوان تورگنیف روسی ۶) نوعی خواهر و برادر - توطئه پنهانی - دریا ۷) زن زیبای بهشتی - مطلوب - شب پیش رو ۸) به کمال رسیدن - درخت تسبیح - صورت غیرمادی هریك از مخلوقات در آیین زرتشتی ۹) طلق نسوز - نام‌آوری - لابیرنت ۱۰) پسوند نسبت - پاردم - رقیب فالوده ۱۱) بسیار سخت و مشکل - آخرین - دوتا نون ۱۲) قصه عامیانه - از خواهران برونته - تکیه‌کلام درویش ۱۳) موفق - آموزشگاه هنری ۱۴) مدرسه بزرگسالان - گردهمایی - از وزارتخانه‌ها ۱۵) ساز تنهایی - فهرست - مقبره امامان و بزرگان دین.

عمودی: ۱) هدیه چهره‌گشایی عروس - قطعی - محل ۲) تعطیلی - بلندترین آبشار قاره آسیا که در ژاپن قرار دارد ۳) قسمتی از پا - مرکز استان مرکزی - سیب آذری ۴) پراکندگی - نبرد ارتش آلمان و نیروهای متفقین در جریان جنگ جهانی اول - بدخلق ۵) آتش - گیاهی علفی از خانواده جعفری - طرحی در قالیبافی ۶) بی‌نظم و قاعده - پیوندهای نسبی ۷) آتشین پنجه - معادل فارسی تراکتور - نفس بلند ۸) پایتخت پرو - رفاقت - شیوه تلفظ ۹) آش - چهره - آلیاژی از مس و نیکل ۱۰) گله گزاری - از القاب امام علی(ع) ۱۱) سیستم عاملی در رایانه - مقیاس مسافت قدیمی - لباس ۱۲) پول زور - شاعر دوره مشروطه - نان خردشده در آبگوشت ۱۳) ارباب - نام دیگر سوره غافر - قصد ۱۴) شاعر قرن نوزدهم آلمان و صاحب مجموعه درختان ممنوع - نت چهارم ۱۵) دریاچه زیبای کلاردشت - ممتاز - مکتوب.

حل جدول عادی شماره ۵۴۰۰

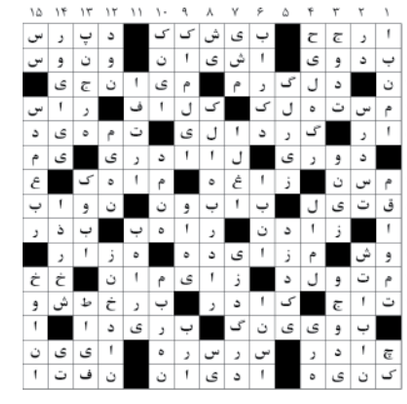
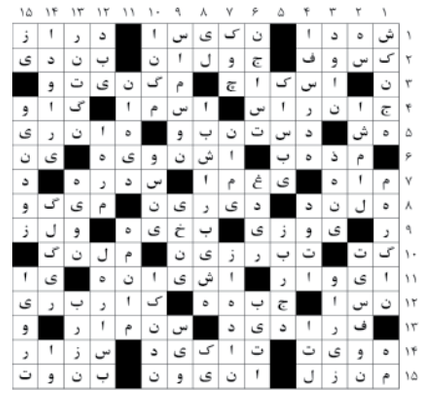
حل جدول ویژه شماره ۵۴۰۰